

Kecskés András

SZOLFA a MAGYAR ZENE ÉLETFÁJA

Az Út /Dó, Re, Mi, Fa, Szó Lá / Szi/Ti
mély jelentése a magyar nyelv ill. a gondolat világában.

A sumer, a káld, a thrák stb. (keleti) hangszeres tabulaturákból ismert hangnevek, és ezzel a zenei írás-olvasás ill. az elmélet kibontakozása az egyiptomi majd a perzsa befolyást magába ölelő és összegző görögökön keresztül áramlott az európai zenekultúrába.

A távol-keleti: koreai, kínai, japán, tibeti, ind – szanszkrit hangjegyrögzítés fejlődése – más felé, más hangjelek, hangsoportok elfogadásával – külön utat tört magának.* Ritoók Zsigmond: Források az ókori görög zeneesztétika történetéhez. Bp., 1982. 5.-10.

A görögök ábécéjükét /alfa kai omega = kezdet és vég/ dallamrögzítésre is használták. Évszázadok múltán Európában ez a hangjelölés kiment a divatból, az utolsó a Kr.u. IV. századból való. Ambróziusz püspök az V. században összegyűjtötte a keresztény énekeket. Mindezek Európaszerte már úgy terjedtek, hogy emlékeztetőül jeleket használtak. A kis vesszőkből s pontokból álló jelek, a neumák használói még mindig a muzsikusi emlékezetére hagyatkoztak. A pontosabb lejegyzés igényének folyamánya lett egy olyan hangrögzítési módszer, mely az ismeretlent is azonnal olvashatóvá, énekelhetővé tette. Ez a „prima vista” / első olvasatra, azaz a lapról való éneklés illetve muzsikálás kezdeteit jelentette.

Az ősi etruszk környezetben működő arezzoi Guidó / 1000-1050 k./ a kottaolvasási és egységesítési gondok megoldására, könnyítésképpen – a görög zene hatos hangsorainak vívmányait szem előtt tartva – a kéz ujjait hívta segítségül az énekesek számára, hogy könnyebben megérthessék a középkorban használt hangok tiszta éneklését. A GUIDÓ név a magyar GaJDoló, a GaJDos /furu-lyás/, a középkori „kajabál”-t /énekel/ jelentő szavunkkal rokonítható, mely a Schlägli-féle szójegyzékben megtalálható /1405 k./. E szó összefüggésbe hozható az énekes papok, táltosok lelki és társadalmi „vezető” szerepével. /vö. olasz „guido” = vezeték / Guido a saját vonalrendszerében 1033-ban leírt felelgetős egyházi énekeit / antifónáit magának XIX. János pápának ajánlotta s

küldte el, melyeket azóta is nagy becsben tartanak Rómában. Gajdos / Guido, éneklő papunk használja először az F-t jelölő piros vonalat, melyet az Ismeretlen ének szabályozásáról / a Regulae de ignoto cantu c. művében magyaráz meg. A piros-hoz csatlakoztatott még egy sárga vonalat, mellyel az „F” ötödfokát, a „quint”-jét, a c hangot jelölte. A köztük levő ún. száraz vagy üres vonal az „A” helyét jelölte, s ezzel kezdődött a hanglétrás, azaz a diatonikus kottaírás, mely a szájról-szájra történő hagyományozás módját változásra ösztökélte.

Mindkét vonal az általunk is igen fontosnak meghatározónak ítélt vezető félhangfokot emelte ki. Később szellemi leleményből és a könnyebb tanulás végett egy Szent Jánoshoz könyörgő, torokbántalmaktól óvó-ráolvasó, illetve a szájjal tett bűnök-től megtisztító VIII. századi himnusz kezdőbetűibe rejtekezett a szolmizációs hangsor.

Nyugaton ma is SzolFa /olasz/ – nálunk SzolFéZS a neve francia mintára. Az énektanulást könnyítő hanglétrás módszer nevei:

Ut que ant la . xis re . so . na . re fi . bris
mi . ra ges . to . rum fa . mu . ti tu . o . rum
sol . ve pol . lu . ti la . bi . i re . a . tum
san . cte Jo . an . nes .

Magyarul: Hogy szolgálid laza hangszállakkal tudják zengenitetteid csodáit, oldozd fel bűnös / vagy szennytől, fertőzött torkunk? szerző / ajkunk vétkét, ó, Szent János! (Zeke Szilárd fordítása)

Mindebből kiolvasható, hogy a muzsikát, Isten adományát – a szentséghez hasonlóan – csak büntelen, azaz szeplőtelen ajakkal szabad énekelni, ezért az ének meglehet, nem a torokbántalomról szól.

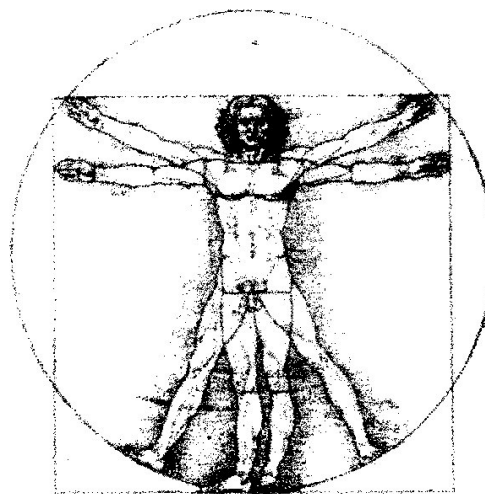
A Paulus Diaconus készítette János-himnusz sorainak első szótagját vették alapul a VIII. századból, melyet szinte a mai napig tanítanak az

egyházi énekeseknek. Úgy véljük, hogy Magyarországon a nagy újítás után szinte azonnal bevezették a káptalani iskoláink énekkutatásában a XI. század második felében*. Dr. A. Wöhler. *Geschichte der alten und mittelalterlichen Musik.* Leipzig und Berlin. 1914. 99.

A magyarul értőknek nyomban feltűnik: az olasz SoL / Fa amely a SólY/om és a Fa szavunkat őrzi a XI. századból. Nem véletlen, hogy a palóc vidékeken – tréfásan a SoL keretmássalhangzós fordítottjaként – LiZ/i néninek becézik a NaP/ot: SL – LZ; így NaP – vagy FényFa jelentése van számunkra. Érdekes a LéZ/er szóra felfigyelnünk, mely egy erőteljesebb sugárzást jelent, még akkor is, ha az csupán egy modern szóösszetétel. Nomen est omen. Nincs véletlen. A FéNY- és a HaNG/rezgés, mindkettő az élet szerves tartozéka, ezért helytálló a ZeNe-éLeTFa elnevezésünk. Különben egy ZeLeFa nevű magyar falut a Czuczor-Fogarassy-féle szótár 1864-ben még számon tart. Itt kell elmondanunk, hogy a ZeNG igénk a távoli mongol nyelvben a vidámsággal, az ünnepléssel áll rokonságban: CeNGGe-Kü. Ide tartozik még a CiNeG/élés a csángó népnyelvből, mely hegedülést ill. muzsikálást jelent. A Re/Z/gés szavunk gyöke leginkább a fényt kibocsátó egyiptomi NaP/névvel s így a LéZeR/rel / angol mozaikszó/ tart szoros kapcsolatot. Ne felejtsük, hogy az első fényvisszaverő fémtükrök RéZ / ből, majd a vörösréz és az ón ötvözetéből: bronzból voltak.

Ezen belül figyelemre méltó a FéNY és a FeNYŐ hasonlósága. A FéNY ősi kapcsolódása a fényárban úszó karácsonyfához, a FeNYŐ/höz azonnal látható és hallható. Lehet, hogy a fenyő és a kerecsenreptetés karácsonyi jelképek eredőit pl. nem Némethonban a XIX. században kell kutatnunk, hanem még korábban a magyar hagyományban, hiszen számos ősi / archaikus népszokásunk régies dallama a karácsonyi ünnepkörben gyökeredzik. Az Ószövetségben az akác, a cédrus, a tölgy, stb. mellett még a FeNYő szerepel a szentnek tartott fák között. Az Újszövetség János 18.12. szent fiának említi a fenyővel rokon tuját.* DR. Herbert Haag: *Bibliai lexikon.* Bp., 1989. Nem lenne meglepő, ha a karácsonyfa, az öröklét, az örökzöld jelképe, a FéNYFa /FíN rég./ vagy FéNY/L/óFa azaz a FeNYőFa használatának kezdetét – belátható időn belül – ezredévek hagyományaként jeleznék népélet bűváraink.* Bárczi Géza: *Magyar Szófejtő Tár.* Bp., 1941. és Czuczor-Fogarassy: *A magyar nyelv szótára.* Pest. 1864.

Megvizsgálva a szótagok lehetséges jelentését, a megfelelő sorrendbe rakva, egy életfa ágai és azok összefüggései elevednek meg előttünk. Minthogy a földi zene az emberhez köthető, leginkább Leonardo da Vinci emberábrázolása és egy hétágú életfa segítségével jelenítjük meg. Hasonló összefüggés lehet még a sámánvallás égbe hatoló hétfokú létrájával, vagy a mohamedán vallás 7. mennyországával.

Leonardo da Vinci emberábrázolása
„A mindenséggel mérd magad!” (József Attila)

Miért? – kérdezzük. A két szarvas állat „rendezői jobbról”, az ember szemszögéből nézve maga az ATYAISTEN a baloldali, míg a FIÚISTEN annak jobbán ül. Ők tartják, szinte táplálják a világfát, mely maga a SZENTLÉLEK /Helyesen: Szentszellem!/. Emlékeztetőül felhozzuk, hogy a szarv /Vö. Mózes dicsfényt jelentő szarvaival, egyesek szerint egy téves fordítás eredménye/ a túlvilági kapcsolattartást jelzi, a SzaR/V/, a SzaRu (a bőségszarú, melyből a javak erednek), a SzáR, a SZÁL – SoL /latin/ = NaP, SuRDU /sumér/ = napsólyom-jelkép (a SólYom is SzÁLL) jelentéssel bír. Nem véletlen, hogy a pálos atyák címerében mindez ismét felfedezhető, de az életfát ott már „királyi” minőségű állatok, oroszlánok támasztják,* (ld. Az égisz érfő fa című népmesénk sokaktól idézett példáját.). A kétszer két szarV, a Világ Világossága /vö. bőségszarú /, mely fényvel és az aTyától az aGY-tól jövő értemmel táplálja a világot jelentő fát.*

Dó/uT = az **aDó aTy/a**, tovább gondolva: **aGY**, **eGY**, a **FeJ**, a **FŐ/Fa**, kemény, határozott, férfi minőségű dó-kezdetű **DúR** hangnemünk indító hangja.

Re = fény, rezgés, remegés, pergés, az egyiptomi **NaP/isten** azonos a **Ré/Rá** (Ámon) istennel. Jelentős üdvtörténeti állomás.

Mi = a **MINDENSÉG**, a **MINDENHATÓSÁG** fel-és elismerése az énből kiinduló közösségtudattal, a **Mi-** tudattal és az istengyermekségét, az isteni származását felismerő „lelkes anyag”-gal, az emberrel függ össze.

Fa = törzs, a porzója által Teremtő és az ágai által Termő erő/ a hímnősség **ISTENI** tulajdonság! Számos uráli nyelvben: **Pa**. Már a nevében **FaLL/ikus**. A **Fa** legtetején van a **PoR/zó**, mely a **PoLL/eneket**, a teremtő **POR/t** szórja. Így maga a Szentlélek, aki lebegett, **SzeLLem** – **SzeLLőként** a vizek **Felett**. Ő az **aTYa**, az **eGY**, az **aGY**, az **iGe** kit a **Lá/ny**, a **Lá/GY**, **MoLL/ MeLL/es** a méhébe fogadott. Elgondolkoztató még a **Mária** és **Mare**, a tenger képi és hangzó azonossága, s talán nem véletlen, hiszen a **X-i** fényfi földre születését segítő ismét a Szentlélek lép fel cselekvőn. Lényegében azonos az **uT/tal**. Fontosságát igazolja, hogy a kiforrott gregoriánkották piros vonallal jelzik a „**Fa**” helyét, s ezzel az irányt **m/uT/atja**, mint vezér, az **uT/tal** azonosulva, annak szerepét betöltve.

Szó = szó, **iGe**, **iGe/n**, **eGY**, cselekvő gondolat, a fény az anyaggal egyesült üzenete, vagy az anyag szellemi szintje ill. minősége, eredetileg: **ISTEN** szava. Az emberi Szó, az anyag és a lélek egymásra utaltságán alapul.

La = **MINDENT LÁTÓ** egyiptomi (**NaP/isten-ség**) **Samas** (**SzeMeS**), **La** = „**Rá**” üdvtörténeti **ISTEN/ség** a régi Egyiptomban vagy „**Ré**” a magas magánhangzós párja, így maga is fény. Benne felfedezhető a lágyabb rezgés, a **LaLÁ/zós** lét, a puha, a **Lá/nyos**, a **Lá/gy**, a női minőségű **MOLL/vö**. olasz: **MoGLie** [molje] = feleség/. Ugyanez magyarul **MeLL/es**, azaz a női minőségű hangnemünk alapja is. Ne feledjük, hogy az **aRa** szavunk /feleség/ mindenképpen nőnemű. Visszatérve **Ra** napisten kitért szárnyú, vadászsólymos jelképére, a magyar reneszánsz idején még használt **Rá/Ró** sólymunk jut az eszünkbe. A **Rá/Ró** fordítottjában / inverzében, a nap járásából eredő óra szavunk is benne foglaltatik: **óRa/R**. Ez

utóbbi feltalálását és az órák, percek beosztását ugyancsak sumér eleinknek köszönhetjük. Első óráink a Nap fénye járatta; **RáóRák** azaz napórák voltak. Nem hagyható figyelmen kívül a **HéLi/os**, az ógörög napnév és a magyar **HéJa** összefüggése. Ugyanígy a latin **Sol** = nap **Sóly/om** szavunk rokonságát, mely eredendően a sumér **SuR/du** = sólyom szóból származik. Gyermekünk még éneklük napvárások alkalmával: **Sárdó** (= **NaP**) jöjj el! **Hozz MeL/eget!**

Számos indogermán nyelv „tej” szava: **MiL/ch**, **MiL/k**, **MoL/oko** stb. Ezen belül az angol **MiL/k** = tej jelentésen kívül a főnevet (éltető gondolati erőt) és a **FeJ/ni** igét is jelenti, mely szorosabb kapcsolatot feltételez az anyaság és az **aTYa/istenség** között. **Vö**. Magyar Szentháromság = Család. Mint majd látjuk, mindez a magyar vallási hagyományokban világosan megjelenik.

Az olasz **La/TTe** (= tej) ettől kissé elüt, mely szó inkább a **LáNYos** formához igazodik, de ez a **LéNY/egen** nem változtat.

Szi / Ti A 1574-től a **dúr** hangnemű művek **vezér/dux** hangját, a világosabb megkülönböztethetőséget szem előtt tartva – a régi **Szi**-nek **Ti** nevet adtak. Ez utóbbi névadás szintén nem véletlen, hiszen a magyar ősnyelvi rendszerben szervesen kapcsolódik és illeszkedik a zenei életfánkba. Mindez a tény nem befolyásolta az imént taglaltakat.* A magyar zene története. I-III. Bp.1965.

Az eredeti, a középkori „**Szi**” alak, a szívvel hozható kapcsolatba, mely biológiai testünk fenntartója. Megállásával megszűnik a földi élet. A **SziV / iSSZ/a**, **SziV/ja**, azaz pumpálja a vért. A 7. hang vezérel minket vissza a 8-hoz, – fekvő helyzetben – a Végtelenhez, az **aTYa/ISTEN/hez**, az **úT-hoz**, az **eGY-aGY-hoz**, a zenei világfa törzs/**Fő/jéhez**, **Fe/jéhez**. A teremtés után az **aTYa** ismét csak a **Fiún** keresztül érhető el. Ezt mutatja zenei világfánk is. Valóban, elgondolkodtató **Ti/tok**, olyan, mint az élet, melyet valaha is megérthettünk, megérthettünk. N.B. Elérni egy másik utat, csak valamely másik **úT/on** lehet! Ezért az **úT/hoz**, az **Atyaistenhez** vezető másik út: **Jézus**. Még **Ti** szolmizációs hangunk fordítottja / inverze **Jézus** „mennyei **iT/élő bíró**”-sága felé mutat. Ebben megerősít minket a sumér **TiL₃** = él, a **Ti** és a **TiL** = tökéletes jelentése. A halandók számára követendő isteni tulajdonság s vezéri minőség. Ókori latin-etruszk nyelven a vezér = **DuX**.* **La-**

bat: Sumer-akkád-francia szótár. Párizs 1948. 69. és 73.

Hogy a tökéletes élethez így az istenszüléshez is elmaradhatatlan a nő, az aNYa (aNYa/g) mutatja a sumer Ti₃ ill. a Di₃ szavak jelentése oldalborda, mely a nő világra jöttének ismert bibliai történetét támasztja alá.

De a Ti = élet nem jöhetett volna Lá nélkül világra, a Világ Világosságaként, hiszen ő a Lá, a Lányanya, a SzűZ, az életet adó Boldogasszonyunk. A Lá ugyanis a zene életfa ágainak sorrendjében megelőzi a Ti hangot. Ezzel teljes a magyar mitológia Szentháromsága; az Atya, a Fiú (bennük a Szentlélek ereje) és az Anya. Minthogy Mária a Szentlélek édes fele, azaz a végtelen felesége lett, maga is isteni részt hordozójává vált és annak szülője: Isten anyja lett. Különbözik a TűZ és a SzűZ szavunk mássalhangzói szinte azonosak, s ez nem véletlen miszerint mindkettő mágikus, változtató erővel bír: az egyik elemészt a másik új életet fakaszt magából. Így teljes a „Szent Család”. Az íZ – rész jelentéssel – és a népnyelvi SzíZ, illetve az irodalmi SzűZ szavunk nyelvi hasonlósága szembeötlő. A Szü/letendő új/Szü/lött ui. a SzüLő/nek az íZe azaz a r/éSZe, méhének gyümölcse, mely íZ/es íZ. Már az Ómagyar-Mária-siralom / – a planctus fordítója is élt e kifejezésekkel 1250 körül. Így SzíZ / Mária az utóbbi értelemben termő Fa /Fű/, melyben a Szentlélek fogant s így a Szentszellem benne testesült s fejlődött ki, s lett testének része, hiszen a szeplőtelen fogantatáskor Boldogasszonyunkat s méhét teljességgel eltöltötte.

A szeplőtelen fogantatás üdvtörténeti jelentősége igen nagy.

Isten az emberiség felé irányuló útkeresésének egyes állomásait, hiedelmeit nem nézte le, hanem Mindenhatóságával a már eleve szeplőtelen Boldogasszonyunk és a Jézus legteljesebb szülő-gyermek kapcsolatában meg is valósította. Emlékeztetőül: Ze/us és Ozírisz születésének mondájában is szűzi születés van, mely egyben ezen előkelő istenségek személyének, hírének emelője. A nem mindennapiság, a rendkívüliséget hangsúlyozva. Röviden: nem úgy születtek, mint egy „átlag” ember.

Mind az S-SZ, mind a Z valamely légmozgásnak, légmozgatásnak, lélegzésnek, hangadásnak, lebegésnek fontos hangzója: Sebes, SZél, SZellő,

SZáll, Zendül, Zúg stb. Mindezek a szentlélek földi megjelenésével a LeBeGéssel, a LeVeGő mozgásával együtt járó hangzók nyelvünkben. Pl: Móz. I. Ter. 1. 2. Isten lelke lebeg vala a vizek felett (Teremtésnél), Apcsel. 2. 2. Sebesen Zúgó SZélnek nagy Zendülése (Pünkösdkor). A zenei élet fája / napfája, a SoLFa is – csakúgy, mint a többi ősi ábrázolás – hét ágra bomlik. Mondjuk is sokszor nyáridőben: „Hét ágra süt a nap.” Vajon ki lehetett az, aki először megpillantotta és számba vette?

Az ÉGI tartományhoz köthető hétágú zenei világfa ábrája legtöbbször An-A-lóg a FÖLD/ben levő energiaforrásokkal, a csakrákkal. A zenei világfán a tibeti ind-buddhista tanok és a keresztény hit egyes tételeinek rokonsága látható, mutatva a különböző utakon haladó emberiség lelki boldogulásának, istenkeresésének egybeeső dolgait.

A csakrákkal külön nem foglalkozunk, hiszen azokról számos helyen olvashatunk a rájuk vonatkozó szakirodalmakban. A zenei Nap- vagy Csillag- Fa alépítménye, gyökérzete a Föld-MaG/hoz igyekvő s az onnét új erőt adó energiacsatornák /csakrák a következők:

1. Gyökércsakra = gyógyító hatalom és szexuális energia = uT/Dó Egyesek a vörös színt vélik hozzátartozónak.
2. Lépcsakra = a szellemi világosság = kiválasztás-tisztítódás. A napsugarak fertőtlenítő /tisztító/ hatása közismert, ez a "Re" ehhez a narancssárga illik.
3. Napfonatcsakra / plexus solaris / = öntudat – a többi én / ego felismeréseként a Mi és a MIN-DENSÉG léttudata = Mi – Színe a sárga ill. arany. A magyar király is fejedelmi többesben beszél, hiszen a többiek választották. Mikor /ki/nyilatkozott, a nevükben is szól /vö. az 1222. évi aranybulla szövegével.
4. Szív-Vázcsakra = /főgyökér = szeretet, életöröm energiát adni-kapni = kapcsolat a túlvilággal. A hagyományok szerint két szín tartozik hozzá: a zöld és a rózsaszín.
5. GéGecsakra = hangforrás, kifejezési készség = alkotó energia = HANG = GYÓGYÍ/tó képesség = Szó = ÉNEK. Perzsa eredetű szó: mondani. Vö. Éneket mondok... énekmondók stb. A hozzátartozó szín: a sötét vagy világoskék. Az igaz szó tiszta levegője.
6. A homlokcsakra = harmadik szem = szellem –

ill. a fényvilággal összekötő = Rá vagy Lá. A hozzá köthető szín **indigókék**.

7. Koponya- vagy fejtetőcsakra ill. korona, vezérel minket s összeköt a végtelenbe vivő, a felső, kozmikus erővel /energiával (prána), hogy megvalósulhasson az isteni osztulajdonsággal / entitással való egyesülésünk, melynek egyik feltétele a csillagbirodalmi / kozmikus tudatunk. Innen származtatható a magyarok koronázási szertartásának lényege: „Amint a Mennyben, úgy a Földön is.” Ezért szent / szakrális királyok a magyar Szent Koronával megerősített és megáldott uralkodóink, ezért a sumér papok /mágusok **bíbor/ vagy ibolva-lila** öltözete és magas rangú, római, éneklő papjaink, /éneklő/ CaN/onokjaink lila illetve hercegprímásnál a bíbor / nem piros /!/ fejfedője. Ez erősíti e fontos központi befogadó nyílásnál, a fejtetőt, a „fontanellá”-t. A fejtető ezen érzékeny része a túlvilággal való kapcsolatteremtésben fontos szerepet játszik. Pl. a pappá szentelés kézzrátételénél. A gyógyászatban is fontos szerepe van a „kezelés”-nek, ui. táltosaink, papjaink az emberi nem lélek és a test egységére hagyatkozva / apellálva kézzrátétellel is gyógyítottak: „ép testben ép lélek” – tudták már a régi görögök is.* Kiss Dénes: Az Ősegy titka és hatalma. Bp., 1955. 41.

A zenei életfánk szemben levő, egymáshoz szorosan kapcsolódó/ szinoptikus ágai:

I. uT/Dó - Szó	= Isten-iGe
II. Re/Ra - Lá/Rá	= NaP-FÉNY
III. Mi- Ti	= Mindenható - Üdvözítő
IV. Fa- uT	= Szentlélek - Atyaisten

Vegyük sorjában az egymással szemben elhelyezkedő szinte iker ágakat:

Az aTYa és az iGe vonatkozását nem kell magyaráznunk, csak úgy a Ré/Rá illetve a Lá ágak kapcsolódását. A fennmaradó Mi és a Ti /Zi ill. íZ / íSZ = köztes lét, az órajárás /idő/ irányában mindkettő átvezető a Szentlélekhez és az aTY/ához vezető úton. Mi vagyunk a Mindenség íZe / része, Üdvözítőnkben „íZes örömem”-ben.* Vö. az Ómagyar Mária-siralom: „ ízes örömemtül”

Itt pihenjünk meg egy kicsit s vegyük elejétől végig a JéZuS/sal kapcsolatos szófejtésünk eredményeit, mely még nagyobb távlatokat nyit meg előttünk a szolmizációs nevek eredetét illetően...

JÉZUS NEVE a hatos ill. a hetes rendeltetésű (perzsa-) görög-európai latin hangsorban.

A perzsa nyelvből a görögbe, majd ezen keresztül a etruszk-latinba öröklődött át az a nyelvi jelenség, hogy számos főnév „-uSZ”-ra végződik, mely nem más nyelvi fejlemény, minthogy az „a” „névelőből” a szót követő ún. ragasztott „névutó” lett. Így pl. a magyarban közismert JéZuS két részre bontható: JéZ/uS.

Görög IéSZ/us, majd a Latin IeS/us olvasata JéSZ/usz. Szlávba pl. az iSz/usz alak ment tovább (!). Nem csupán a JeSS/e óhéber családi név jut eSZ/ünkbe, Tu/Da/tunkba, melynek „törzsökéből” /a Biblia szerint Mária révén JéZuS származik. Tudjuk, hogy a Jehosuah /röv.=Jésua/ is igen elterjedt zsidó név Krisztus korában, mégsem csupán ez a megoldás lehet az egyedüli üdvözítő. Többen állítják, hogy minél régebbi valamely szavunk, annak kettős vagy többes jelentése szinte bizonyítja annak óságát. Vizsgáljuk meg, hogy miként ad a ma is élő magyar ősnyelv biztos fogódzót JéZ/us nevének jelentéséhez.

Írják, hogy az „a” névelő a görögben, később a latinban, mint névutó lett a nyelv kialakulása folyamán: „uS /oSZ, éSZ stb./, melyet ha elhagyunk, JéZuS névelőjétől ill. névutójától megfosztott névéhez, az IéSZ szóhoz pl. a következő fogalmak kapcsolódhatnak:

IéSZ = íSZ = SZi /vezérlő (DuX harci vezér, legtöbbször herceg) hangnevünk = iZ/isz = éSZ = aGY = aTY/a = őS/TeN = eGY = iGe = iG/az és a mindent eldöntő áSZ.* Dr. Aczél József: Ősgörög eredetünk és a kun-szkíta nyelv. Veszprém. 1924.

Mint láttuk: Jézus az éSZ, egy az aTY/ával az aGY/gyal: „Én és az aTYa eGY/ek vagyunk” – mondja Jézus és az ATYával eGY/lényegű – rögzíti a keresztény Hiszekegy / Credo. A téli napéjegyenlőség két istenikre közül az egyik íZ/isz, (Ozír/isz/ társa) mely része = íZe a világmindenségnek. A Fény diadalát hozta nap, mint nap az egyiptomiak s az egész emberiség számára. A kereszténység európai majd világünnepe is a FÉNY uralmát ünnepli a sötétség felett, a decemberi NaP-/éJ/ egyenlőségre emlékezve, mely ki/uT/at, világosságot mutat a téli napfordulók reménytelenségéből, a sötétségből.* Kiss Dénes: Az Ősegy titka és hatalma. Bp., 1995.

A katolikusok karácsony táján a templomokban

ma is zengik: „ÚT, iG/azság, éLeT, hittel vallunk Téged Istenünknek Üdvözítőnk. Feltehetően mindannyian észrevesszük az ÚT és az üD/v szavak józan észbeli / logikai kapcsolódását, hiszen Isten úT/ja az egyedüli üD/vözítő. A keleti hagyományok szintén ez irányba mutatnak.

Arab-perzsa-török szóhasználatban a lant szavunk eredete Fa= l' uD ! (Al) Farabi, török (Nem arab!) szülők gyermekeként már a Kr. u. VIII. században leírja az őslant hangolását és a hangok helyét, mely egyben legelső betű – tabulatúrája minden fogólappal ellátott, húros hangszernek. Az uD, a napkeleten élő, napkultúrájú népek kedvelt hangszere volt már Kr. e.-i évezredekben. Nem véletlen, hogy a kis perzsa uD vagy lant szakasztott mása a Kárpát-medencében máig használt magyar lantnak, a koboznak. Mindebből következik, hogy a 7 zenélő szféráról szóló ókori hagyomány, a doboló, éneklő sámán hétlépcsős lajtorjája nem nevetséges mese, hanem a valóság; az imént tárgyaltuk.

Az iker ágak egymást átkötő és egymáson átfutó átlói az emberi test és a Mindenség / a kozmosz összefüggéseit jelzi, / vö. Leonardo da Vinci: Emberi test már előbb közölt említett rajzolatát / és a sumer istenjel nyolcágú – a végtelenben örökké forgó dolgaink istent jelentő csillagát /*/. A fekvő 8-ast az ember már évezredek óta a egyisteni végtelenség jelképeként tudja.

A 8. hang ismét a Dó/uT, mely egyenlő a végtelennel, hiszen: úT, iGaZSáG, éLeT. Érdeemes megállni egy pillanatra az iGe és az iGa az eGY-aGY és az aTYa szavak rokonságánál. Tudjuk, hogy egy eszme, mely gondolatok szüleménye – megtartása, betartása bizonyos fokig megkötöz, a szabadságunk elveszi. De rendet teremtve bensőnkben már édessé válik az iGe iGá/ja. Álljon erre példaként egy szent Benedekről szóló dicsőhimnusz a középkort idéző régies / archaikus dalmával. * „Krisztusnak édes iGá/ját te adtad barbár Nyugatnak.” – éneklük a bencés rendházakban és kollégiumokban.

Érdeemes pár pillanatot szentelni és megvizsgálni azt a tényt, hogy a nyelvcsaládunk rokonsági fokában kissé távol eső evenki sámándob fogó keresztfája, azaz a dob keresztvasa az „uT”, és közepben a lyuk a „föld (ez esetben a világmindenség) köldöke” nevet viselte. Témánkhoz vágó jelentős evenki szó még a „TuRu”, mely ugyancsak az

egész világmindenséget jelentette, ma „TaLaJ”, anyag, föld értelmekkel. * Bartók-Kodály-Kerényi: A Magyar Népzene Tára. I. Gyermekjátékok. Bp., 1951.

Gyermekdalaink Talalaj, Talalaj Tök Lőrinc kezdetű éneke csak még jobban aláhúzza az imént mondottakat. TaLaLaj = TaLaJ szavunk a föld/isten/anyát rejti, a Tök a Tök/életességnek régi jelképét / szimbólumát. Máskülönb a TaLaL/aj igen közel áll alakilag az Árpád-ház szent totemállatának, a „TuRuL” nevéhez. Mindezek újfent megerősítik tapasztalatainkat arról, hogy szolmi-zációs hangneveink a világmindenséget kutató tannal, a kozmogóniával szoros kapcsolatban vannak. Tovább boncolgatva a szót a TuRu-ban benne foglaltatik a Tu/uT és a Ra=Ré, tehát a föld és a nap, mely ősidőkben valóban a világmindenséget jelentette egy számunkra már jelentésében kissé kopott őstudásunk maradványaként.

Feltűnik, hogy a zenei világfánk bal oldala egyben az ember számát, azaz a test-lélek valóság 5 félhangos bizonyosságát adja: Dó Di Re Ri Mi míg a jobboldal a szellemi, azaz a 7 félhang isteni megnyilatkozása: Fa Fi Szó Szi La Li Ti, mely félhangok együtt a 12-es számot adják ki. Az év 12 hava, a napi 2x12-es órabeosztás, a 12 aPoS-ToL vagy PaSToR, a népmeséink 12-esei mind a világmindenség összefüggését erősítik bennünk. Zenei életfánk három biztos ponton áll, melyet elmozdítani nem lehet. E három biztos kapaszkodó: az aTYa, Fiú és a Szentlélek /= t/ s az égben velük együtt trónoló Boldogasszonyunk.

Külön jelentőséggel bírhat a Szó - Lá - Dó - Re - Mi ötfokú / pentaton hanglétránk, mely ugyancsak az embert jelképező 5-ös /4 végtag+fej a törzsön/ szám birtokosa. Az ázsiai perzsa-arab részen ennek az ellenkezője zajlik már ezredéve s napjainkban: a parány-hallás világát megteremtve a félhangoknál kisebb hangközökre osztódott hangsorokkal élnek. A dastagh, makám, szúra stb. hangsorokból a keleti zene elméletileg 200-at, a gyakorlatban „csupán”, 40-et használ. Végül, mindkét nagy ázsiai zenei vonulat rögzült alapokra / fundamentumokra épül, de a szabad rögtönzésnek tűnő előadások mögött számtalan begyakorlott zenei szabály és fortély van. Erről vall az arab-perzsa előadóművészi hagyomány mindennapi frissessége, de ezt mutatja az egyes magyar és a magyarral rokon népdalok oly kirívóan magas

változatainak / variánsainak száma. Az MTA Zenetudományi Intézetének Népzene Osztályán tartott és számon tartott 204.000 magyar népdalt !/. Nem szabad elfelejteni, hogy az imént taglalt 7 alap- vagy törzshang az ázsiai zenében is kimutatható, de az egyes hangok még negyed, harmad osztásában eltér a mára ezredévek alatt kialakult és elfogadott európai gyakorlattól. A zenei hang fizikai alapléte az oktáv, a quart és a quint különben is mindenek előtt / apriori világtörvényként jelen van a kezdetek kezdete óta. Mindezt azért közöljük, mert más zenetudományos elképzelés, az ötfokúság kialakulását nem a 7 törzshang fizikai meglétével hozta összefüggésbe.* Szomjas Schiffert György: A finnugor zene vitája. Bp., 1976. és Lükő Gábor: Zenei anyanyelvünk. I. Bp., 2002. 413.

A magyar ZeNe szót és az általánosságban vett ZeN/ét vizsgálva megállapítható, hogy hatásában olyan, mint a ZeN: megmagyarázhatatlan. A szó harmóniát jelent az emberiség keleten élő nagyobb hányadánál. A ZeN/e szavunk is, melynek legrégebb, XV. századi alakja a ZeNe/bona és a ZeNG/és, velük köt össze.* Bárczi Géza: Magyar szófejtő szótár. Bp., 1941.

Jó muzsikát hallgatva „ISTEN lelke lebeg”, azaz ReZeG a levegőben, melyet anyagból épült érzékszervünkkel felfogunk s érzelmmé, lélekké, harmóniává alakítjuk át. Mindezt az adottságot ISTENNEK, TEREMTŐNEK köszönhetjük. Minden „Jó zene” már a Nagy Könyvben megtalálható. Megállítja a földi időt. A „jó zene” hallgatásakor a végtelen ISTENI térben / dimenzióban érezhetjük a végtelen MINDENSÉG egy-egy parányi szelétét.

FORRÁSOK / BIBLIOGRÁFIA

- Ritoók Zsigmond: Források az ókori görög zeneesztétika történetéhez. Bp., 1982.5-10.
 Schlägli-féle szójegyzék /1405 k.
 Dr. A. Wöhler: Geschichte der alten und mittelalterlichen Musik. Leipzig und Berlin 1914. 99.
 René Labat: 465.
 Dr. Aczél József: Ósgörög eredetünk és a kun-szkíta nyelv. Veszprém. 1924.
 Penny McLean: Kapcsolat a védőszellemeddel. Bp., 1995. 90-91.
 Kiss Dénes: Az Ósegy titka és hatalma. Bp., 1995.
 SZ. n. Beszélgessünk. H. n. 2003. 11 .36-81.
 Pl. Szomjas Schiffert György: A finnugor zene vitája. Bp., 1976.

- Lükő Gábor: Zenei anyanyelvünk. I. Bp., 2002. 413.
 Sangeet Duchane: A DA VINCI-KÓDON TÚL. Győr. 2007.171.
 DR. Herbert Haag: Bibliai lexikon. Bp., 1989.
 Bárczi Géza: Magyar szófejtő szótár. Bp., 1941.

Kecskés Együttesről

L. Kecskés András a Miskolci Bölcsész Egyesület Nagy Lajos Király Magánegyetemének rézigenei tanáraként számos szakcikkkel / Ősi gyökér, Turul, Arany Tarsoly stb./ és érdekesítő előadás után / Gyöngyösi Őstörténeti Találkozó, Magyar Vár - Pomáz, Pécs, Tata-Hun tábor / stb. ajánlja műsorait.

Állandó témája a magyarság történeti idők kezdetétől való muzsikájának és hangtörténetének a mai napig eltűnt kincsei, szem előtt tartva öskutatásunk legújabb eredményeit. L. Kecskés András kutatásainak eredményeként átíródik a magyar zene története. Ebből az izgalmas kutatási folyamatból kapunk ízelítőt. Az előadások folyamán közel 30 hangszert szólaltatnak meg: bika, 1000 éves tekerő, zergekürt, nádidorombok, zúgattyúk, avar táltos-síp, táltos-dobok, különleges éneklési módok, koboz, ud, húros tambur, tilinkó, psalterium, kelta hárfa, töröksíp vagy őstárogató, def, davul, kemancs, rebab, fidel stb.

A Kecskés Együttes száz magyar témájú zenetörténeti sorozatából a zenei őstörténetünk iránt érdeklődő nagyközönség számára a következőket ajánljuk:

1. Magyar mitológia és a zene
2. Hangszereink sumer, egyiptomi, pelazg/palóc/ neve, azok használata
3. Attila- és Árpád-korának zenei hagyománya
4. Ősi zenénk kutatásának legújabb eredményei

Az előadások fele zeneszóval telik, melyek után a hallgatóság a Kecskés Együttes 20 CD-jéből válogathat. Az előadások összevonhatók.

Elérhetőségeik:

Pro Musica Antiqua Hungarica Egyesület –
 KECSKÉS EGYÜTTES

2000 Szentendre, Igtovity utca 2.

Tel/fax: 26/310-429 kézi-beszélő: 20/ 591-11-61
 pastykrizta@freemail.hu

www.kecskesegyuttes.tar.hu

KONCERTEK CÍMEI

Ókori zene, ókori hangszerekkel *
 Ókori zene-Magyar zene
 Magyar mythologia a zenében
 Himnuszunk születése
 Szent István és Szent Imre a zenében
 Magyar gregoriánnumok
 A LOVAGKIRÁLY*
 Kálti Márk: A magyarok története /1350-ig/
 Magyar hősök és szentek
 Trubadúrok Imre király udvarában **
 Kobzosok és énekmondók **
 Carmina Burana et Hungarica
 Ozorai Pipo és Hunyadi J. udvarának zenéje
 Mátyás király és a zene
 A Dunakanyar történeti muzsikája
 Magyar históriások, vándorzenészek
 Magyar népzene és zenetörténet
 Jeles napok
 Tinódi Lantos Sebestyén emlékest
 Bakfark és kortársai lantmuzsikája
 Bornemissza Péter emlékkoncert
 Gyarmati Balassa Bálint énekelt versei.L-II . *
 Erdélyi reneszánsz*
 Rimay János énekelt versei
 Psalmus Hungaricus - Protestáns énekek
 /Csomasz Tóth Kálmán emlékére/
 Skarica, Decsi, Tolnai Fabricius, Pécsi
 és más prédikátorok énekelt versei
 Ünnepi zsoltárok, ünnepi táncok
 Közép-Európa lantmuzsikája *
 Ária ad mensam - Asztali zene
 Régi török zene Európában *
 Ázsia és a magyarság zenerokonsága
 Monteverdi a Dunakanyarban
 Az UNGARESCA nyomában
 Istenes, harcos, szerelmes őseink
 Magyar - lengyel zenetestvériség
 Szigetvár, Zrínyiék és a muzsika
 Az Esterházy-kéziratok dalai és táncai
 Gyöngyösi, Benitzky és a zene
 Pázmány, Nyéki Vörös és mások énekei
 Kájoni János: Cationale Catholicum
 /Domokos Pál Péter emlékére/
 Győr barokk muzsikája
 /Bárdos Kornél emlékére/
 Thököly Imre és Zrínyi Ilona a zenében*
 A kuruc küzdelmek zeneköltészete **
 Savoyai Jenő herceg élete és a muzsika
 A XVIII. sz. énekelt és táncolt verbunkosai
 Csokonai és a kollégiumok zenéje
 Vác és környékének muzsikája
 Dömösi Bozók Mihály istenes énekei *

Pálóczi Horváth Ádám ötödfélszáz énekei
 Lavotta - Csermák - Bihari emlékkoncert
 Petőfi énekelt versei
 A magyar szabadságharc dalai és táncai TM
 Noszlopy Gáspár nemzetőr őrnagy emlékére *
 Arany János a tamburás
 Az aradi vértanúk zenés emlékezete
 Madách Imre és a muzsika
 Musica antiqua Nogradiensis
 A Dunántúl történelmi zenéje
 Őseink buzgósága /12 koncert(sorozat)/
 Volkman Róbert emlékest
 Magyar karácsony */előkészületben!/
 Mária-énekek *
 Német karácsony
 Magyar-horvát zenetörténelem *
 A szentendrei dalmátok zenei hagyatéka *
 Magyar - szlovák zenei kapcsolatok
 A Felvidék zenéje
 Bor, bor, bor - Boros zenei est *
 Csángó népzene/Kobza Vajk kobzossal/ *
 A XIX. század zenei gyöngyszemei
 Magyar farsangi zene
 Mesterségek dalai-táncai
 /vásári tréfák: füvesasszony, csodadoktor stb.
 Dr. Kecskés Mónika (orgona) és (csembaló), *
 Kecskés Péter (hárfa), Kobza K. Vajk (koboz)
 és L. Kecskés András (lant) koncertjei.

A magyar és a közép-európai vonatkozású koncerteken kívül
 közel félszáz külföldi régi hangszeres esténk közül lehet
 válogatni.

A *-al jelölt koncertek hanghordozón megjelentek

Művészeti vezető: L. KECSKÉS ANDKÁS
 Számlát kérünk és adunk.
 A koncertekhez táncosok és előadóművészek
 és
 haditornászok kapcsolódhatnak

Szervezés: 2000 Szentendre, Ignatovity u. 2.
 Zsebteléfono: 309/51-26-94 * 20/556-46-67
 20/591-11-61 vagy Tel/fax: 26/310-429
 Bernáth Tivadar titkár
 E- mail: pastikriszta@freemail.hu

(Szerk.)